

likace navíc obsahují vzdělávací obsah, který pacientům pomáhá lépe porozumět své diagnóze, například astmatu, a efektivněji zvládat nemoc např. u pacientů s cystickou fibrózou.

Videokonzultace poskytují lékařům možnost hodnotit stav pacienta na dálku, a to prostřednictvím telekonferenčních platform. Lékaři mohou na základě dat z monitorovacích přístrojů poskytovat odborné rady, přizpůsobit léčbu aktuálním potřebám pacienta a zajistit kontinuitu péče bez nutnosti fyzické návštěvy ordinace.

Platformy pro správu dat slouží jako cloudová úložiště, která umožňují lékařům přístup k datům pacientů v reálném čase. Tyto systémy usnadňují sdílení informací mezi specialisty, praktickými lékaři a rodiči, což zlepšuje komunikaci a umožňuje komplexní přístup k léčbě.

Dalším nástrojem jsou chytré chatboty, které poskytují pacientům a jejich rodinám automatizovanou asistenci. Chatboty mohou pomáhat například se zaznamenáváním příznaků, správným používáním inhalátorů nebo edukací v oblasti nemocí. Tyto systémy jsou navrženy tak, aby usnadňovaly každodenní péči a zlepšovaly dodržování léčby.

Přístroje, které se v telemedicině, a to nejen v oblasti pediatrie využívají velmi často, jsou tzv. POCT (Point-of-Care Testing) přístroje doplněné o běžně dostupné přístroje, které jsou buď certifikovaným zdravotnickým prostředkem (tonometr, glukometr, spirometr apod.) nebo se jedná o přístroje, které jsou certifikované jako jsou chytré hodinky. **POCT (Point-of-Care Testing) přístroj** je diagnostické zařízení určené k provádění laboratorních testů přímo na místě péče o pacienta, například v ambulanci, na lůžkovém oddělení, v domácnosti pacienta nebo v urgentní medicíně. Tyto přístroje umožňují rychlé získání výsledků bez nutnosti zaslání vzorků do centrální laboratoře. V pediatrii to mohou být například koagulometry pro měření srážlivosti krve, přístroje pro měření CRP nebo přístroje pro měření hladiny hemoglobinu v krvi apod.

Telemedicína ve stomatologii

Telestomatologie, odnož telemedicíny, mění způsob, jakým přistupujeme k péči o zuby, zejména u dětských pacientů. Díky moderním technologiím mohou rodiče i dě-

ti konzultovat problémy se zubním lékařem z pohodlí domova. Svůj prostor zde má zejména prevence, kdy mohou rodiče, dětské pacienti získat častější zpětnou vazbu např. ke špatné zubní hygieně, místo max 2× za rok během preventivní prohlídky. Ať už jde o prevenci, diagnostiku nebo přípravu na návštěvu ordinace, telestomatologie přináší nové možnosti, které ocení zejména rodiny žijící mimo dosah zubních specialistů.

Jedním z klíčových přínosů telestomatologie je také možnost vzdálené edukace a kontroly. Rodiče často tápou v otázkách, jak naučit děti správně si čistit zuby, nebo jak je motivovat k pravidelné péči. Virtuální konzultace poskytují prostor pro detailní rady, demonstrace technik čištění nebo doporučení ohledně stravy, která významně ovlivňuje stav zubů. Častější kontrola, resp. dohled mohou být tou správnou chybějící motivací pro kvalitnější ústní hygienu.

Dalším benefitem je vzdálená diagnostika. Zubní lékaři mohou na základě zaslaných fotografií ústní dutiny odhalit počínající problémy, jako jsou malé kazy nebo záněty dásní, a poradit, jak dále postupovat. Telestomatologie navíc umožňuje rychle řešit i akutní obavy, například když rodiče nevědí, zda drobný úraz zubů jejich dítěte vyžaduje okamžitou návštěvu ordinace. Tím se šetří tlak na ordinaci. Nástroje pro vhodnou fotodokumentaci existují a jsou postupně zařazovány do studií. Takový nástroj může nahradit některé kontrolní návštěvy například na ortodontii, protože poskytne monitoring v čase, kdy můžeme sledovat posun chrupu namísto kontrol jednou za dlouhé období.

Neméně důležitou roli hraje telestomatologie v přípravě dětí na samotnou návštěvu zubaře. Mnoho dětí má ze zubních lékařů strach, který může vést k problémům během ošetření. Virtuální konzultace dokáže dítě seznámit s tím, co ho čeká, a pomoci mu překonat úzkost. Připravené dítě pak lépe spolupracuje a návštěva probíhá hladce. To může být velmi cenné u dětí s nějakým hendikepem či duševním onemocněním.

Velmi důležitou roli hraje při konziliárním vyšetření. Zubní lékař, pediatr nebo pacient, se může spojit se specializovaným pracovníkem, kterých je v ČR pouze několik a snázeji diagnostikovat vážné onemocnění, které má

projev v orofaciální oblasti. Zubní lékař může synchronně, nebo asynchronně konzultovat péči o takového pacienta, bez nutnosti, aby pacient cestoval celý den na kontrolu ke specialistovi.

Přestože telestomatologie nabízí řadu výhod, má i své limity. Celá řada vyšetření nelze vyřešit na dálku. V těchto případech je nutná osobní návštěva zubaře. Technologie, jak už bylo řečeno v jiných intervencích, rovněž klade nároky na kvalitu internetového připojení a vybavení domácností, což může být pro některé rodiny překážkou. A nesmíme zapomenout na ochranu citlivých údajů – sdílení fotografií ústní dutiny musí probíhat bezpečně, aby nedošlo k jejich zneužití.

Navzdory těmto výzvám je telestomatologie skvělým doplňkem tradiční péče. Nabízí rychlé a dostupné řešení pro běžné problémy, šetří čas a přináší rodičům i dětem klid. Nabízí možnost telemonitoringu, preventivního nástroje a možnost získat odbornou konzultaci bez nutnosti složité logistiky.

Také telestomatologie ukazuje, že buďoucnost péče o dětské zuby nemusí být jen o tradičních nástrojích v ordinaci, ale také o inovativním využití technologií.

Telemedicína v dětské psychiatrické péči

Psychiatrie je obor medicíny, který se zabývá příčinami, prevencí, diagnostikou a léčbou duševních poruch chování. Telepsychiatrie, se kterou před obdobím pandemie byly jen malé zkušenosti, se stala slibným prostředkem ke zlepšení přístupu k péči o duševní zdraví. Zkušenosti vedly k tomu, že od roku 2024 mohou pacienti dětských a dorostových psychiatrů oficiálně telemedicínu využívat, jako nový výkon, který je proplácen zdravotními pojišťovnami. Telepsychiatrie přináší řadu výhod, jako jsou například lepší dostupnost péče, kdy sami lékaři často uvádí, že mají v péči nezletilé z druhého konce republiky a není potřeba se vždy vidět fyzicky, s tím pak souvisí lepší kontinuita péče, která není závislá např. na dlouhém cestování k lékaři. Díky pravidelným online sezením mohou lékaři efektivně sledovat stav pacienta, což je zásadní zejména u chronických onemocnění a dlouhodobé terapie. Dále je to pohodlí a flexibilita, kdy si rodiny mohou lépe plánovat konzultace tak,